

[Niels Frederiksen.]
brugere? Det vil sige, at Rentebyrden alene paa hvert enkelt af de 100 000 Landbrug er forøget med 1 200 Kr. gennemsnitligt for store og smaa Landbrug.

Jeg fatter ikke, at den højtærede Landbrugsminister ikke kan se, at en saadan Formueflytning og den dermed følgende Fattiggørelse af 100 000 danske Landmænd er en Tilstand, som man maa paaregne, at Lovgivningsmagten tager sig af. Det er mig ufatteligt, at man ikke kan se, at selv om man opnaar at faa Balance gennemført driftsmæssigt, som jeg nævnte — hvad der vel hjælper alle de mange uden Undtagelse, og hvad vel er nødvendigt, for at Landbrugskrisen kan bringes til Ophør —, saa staaer dog den store Formueforskydnings Virkninger tilbage, som har lamslaet Tusinder og atter Tusinder af dygtige unge danske Landmænd. Og derfor ligger Forholdene efter min Mening saadan, at Forskellen mellem det radikale Venstres Opfattelse og den højtærede Landbrugsministers Opfattelse netop bestaar i, at vi fra vor Side siger, at vi indrømmer, at det er nødvendigt, aldeles nødvendigt, at vi faar de driftsmæssige Forhold i Landbruget i Orden ved en forstandig Økonomi fra det offentlige Side, ved en forstandig Skattepolitik, en forstandig Politik paa alle Omraader, for ellers kan Driftskrisen ikke opføre; men vi ser tillige, at overfor den anden Art Krise, den Gældskrise, der hersker, maa der fremføres Lovforslag om en Ordning, som gør det muligt, at de 100 000 Landmænd ikke slaas ud fra Hus og Hjem.

Herefter vil jeg gerne have Lov til at gøre et Par Bemærkninger om den Aarsag, der ligger til Grund for de to Former af Vanskeligheder, der findes ude i Landbruget. Jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at medens de Vanskeligheder, der er opstaaet for de Landbrugere, der har købt deres Bedrift under Krigen, er Vanskeligheder, der i det allervæsentligste er ufor skyldte fra vedkommendes Side, der er ude for dem, saa kan man ikke sige det samme om de driftsmæssige Vanskeligheder, som Landbruget i Almindelighed er ude for i Øjeblikket. Der sidder mellem de 100 000 Landbrugere i Danmark, der har deres Ejendomme fra før Krigen, mange, mange, der har haft hele Højkonjunkturens Fordel; de krævede i de Aar stadig højere og højere Priser og større og større Indtægter paa Grund af de Hungersnødpriser, de var i Stand til at opnaa af den øvrige Befolkning, og jeg vil i denne Forbindelse minde om, at de Mænd, der

nu sidder i Hus og Gaard, havde Højkonjunkturens, Opgangstidens Fordele, hvor Prisstigningen gik med samme rivende Hast opad, som nu Nedgangstidens Pristald foregaar, og hvor Skatter, Lønninger, Udgifter aldeles ikke stod i Forhold til de aarlige Indtægter, som de nu i Ejendommene siddende Landmænd oppebar. Det er ikke saa længe siden, at vi ikke kan huske det, at en Landbruger, der sad med sin Ejendom fra før Krigstiden, kunde faa saa meget for en Eksporttyr, at han kunde betale alle sine Udgifter paa Gaarden dermed. Det maa vi huske, naar vi skal være retsindige og retfærdige i vore Krav til Lovgivningsmagten og til den øvrige Befolkning. Derfor forekommer det mig, at den høje Regering maa huske paa, at den driftsmæssige Krise er opstaaet af Forhold, som det danske Landbrug har sin Andel i, og i hvert Fald af Forhold, som det danske Landbrug i Førstningen af Opgangstiden uvægerligt havde en stor Fordel af. Men helt anderledes er det med dem, der sidder med Gældskrisens knugende Tryk over sig. De gik ind i Landbrugsbedriften under disse Ejendommens opskruede Priser, maatte give det Vederlag, den Behæftelse, som var nødvendig for at føre den prismæssigt opskruede Landbrugsbedrift videre, og de sidder nu delvis uden at have haft Fordelene af Opgangstiden, men med hele Gældsbyrden hvilende over sig i det Omfang, som jeg har udtrykt her, og der forekommer det mig, at den danske Regering og Rigsdag staaer med langt større Ansvar overfor det Krav, der ude fra Befolkningen stadig strømmer ind til Rigsdagen om Gennemførelse af Lovforanstaltninger, som kan værne Folk mod at blive smidt ud af Bedrifterne af den Kapitalmagt, der til syvende og sidst har faaet den store Fordel ved Formueflytningen. Det forekommer mig, vi har Ret i den Betragtning og det Grundsyn fra det radikale Venstres Side, at det, der er foregaaet derude, er et Resultat af Krigstidens opskruede Priser og af Nationalbankens Seddeludstedelse, som ikke mindst overfor det danske Landbrugserhverv har haft den skæbnesvangre Følge, at da Paripolitikken sejrede og Formueflytningen foregik, skete den Forarmelse, der nu truer Tusinder og atter Tusinder af danske Landbrugere med Ruin. Det er et smukt Resultat for det danske Landbrug: to Milliarder Kroners øget Gæld fordelt paa ca. 100 000 Landbrug af dem, der skal bære Fremtiden — Forarmelse og Sammenbrud! Det forekommer mig, at det er en Sag af en saadan Rækkevidde,